

Forfatter: Brevdigt til Erik Lange

Titel:

Citation: "Brevdigt til Erik Lange", i *Brevdigt til Erik Lange*, udg. af Udgivet og oversat fra latin Peter Zeeberg . Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-tycho-07-brevdigteriklange-shoot-idm139827488784896.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Brevdigt til Erik Lange

TIL DEN FOR SÅVEL SLÆGTS- SOM ÅNDSADEL BERØMMELIGE UNGE MAND, ERIK LANGE TIL ENGELSHOLM, LENSMAND PÅ BYGHOLM SLOT, MIN OPRIGTIGE VEN.

Kære Erik! Din gode ven Tycho sender dig dette "lev vel"
- hvis ellers den kan leve vel der er i kærlighedens vold.
Alle der elsker er svagelige såvel i sjælen som kroppen,
så svækkende er kærlighed i bund og grund.
Aldrig er man sig selv, man bor i en fremmed krop
når man er grebet af sin egen kærlighed til kærligheds-bekymringer.
Kærligheden nægter én den søde søvn og regelmæssig hvile
og våger selv uroligt hele natten.
Hverken musernes sang og dans, som den skønne Apollon leder,
eller lovsang til guderne kender den til.
Ej heller de hemmeligheder der skjuler sig i Vestas kult forstår den
- endskønt den selv er mere brændende end ild.
Himmelen lysende stjernetegn, gudernes værdige templer,
ser den også kun slet - den er blind på begge øjne.
Således går den ungdomstid du aldrig får igen, til spilde,
for tiden bliver fordærvet af din kærlighed.
Således kan den tit forpurre lykken i det korte liv
- mens livet er der, ved den ikke hvad det er at leve.
Når kærligheden bringer alle disse gener, og også mange flere, med sig
(men selv er den jo blind og ser dem ikke),
hvorfra så denne lyst til hemmeligt at brænde op i ilden?
Hvad vil du med den kærlighed der ikke vil dig det godt?
Hold op med uafadeligt at tage imod Cupidos pile!
Hold op! Lad ikke brystet lide overlast af denne uafbrudte kærlighed!
Og hvis du så vil lære en metode til at undgå
de træffere du får fra Amors bue,
så hør - men pas godt på du ikke blander sammen på begreberne:
Du gør en anden kærlighed til middel mod den gamle.
Hvis den forførelseriske Venus plager dig med pile fra Cupido?
Lad fornem kærlighed til Pallas gå i stedet.
rHvis kærligheden er en hindring for din nattesøvn?
Lad kærligheden i den stjernerige nat gælde Urania.
Og hvis du også natten lang fortæres af Cupidos ild?
Fat kærlighed til Vestas klare ild.
Kort sagt, hvad det end er der så løstigt binder dig i kærlighed,
lad snart en seriøs og bedre kærlighed fortrænge det.
Sådan kan kærligheden blive midlet mod den anden kærlighed.
Kærligheden der besejrer alt skal også besejre sig selv!
Og hvis du tvivler skal du blot begive dig til Uraniborg,
her vil en uvant kærlighed få tag i dig.
Og mens dén vokser vil den andens hede aftage.
Her kan du i kærlighed lære hvad kærlighed er:
Hvis du har lyst til at udforske verdens himmelske borge,
vil en utrolig kærlighed til himlen fylde dig.
3 Og hvis du snarere ønsker at forske i ildens kunster,
da vil stor - brændende - kærlighed opstå i ilden.
Og tror du kærligheden vil forsmå musernes yndefulde sang og dans,
og Apollons kunst, som gratierne elsker?
Jeg kunne blive ved: Når denne sande, dybe kærlighed
får lov at træde til, hører den tomme op.
Det er den kærlighed, som Tycho i så rigt mål, nu som altid, skænker dig,
der får ham til at skrive dette.
- Og "skrive" havde ikke været nok hvis ikke brevet kunne komme trykt

og undertrykke denne gamle kærlighed.
For når den kærlighed med sådant eftertryk er skrevet i dit hjerte,
skal der naturligvis et tryk til nu at fjerne den
så at en ny og bedre kærlighed - til glæde og fornøjelse for dig -
kan trykkes ind i sindet.
Og tror du vel den kærlighed som himmelmuserne, Vulcanus og Apollon
kan trykke ind, vil miste sin betydning og sit indhold?
Hvor stor en kærlighed kan du dog ikke opnå
hvis min til dig og denne trykte tekst og disse typer gør indtryk på dig?
Ganske vist er den kærlighed stor der plager dig nu,
men når den sande kærlighed kommer til, bliver den den lille.
Nej, det var ikke uden grund de gamle digtere så kærligheden som en lille dreng,
for den er hverken stor eller pålidelig.
Den kan hverken nå stjernene eller trænge ned i jordens indre.
Den lille fyr fortaber sig i småting.
Min muse beder, ved hjælp af mine typer, de høje guder om at lade
4 den sandere og større kærlighed tage sæde i dit bryst.
I modsat fald: Hvis du nu vrager denne ægte kærlighed,
vil du måske engang sige: »Har kærligheden svigtet mig sådan?«
»Har kærligheden svigtet mig sådan og narret mine gode dage fra mig?«
Da vil du ønske at den ikke havde været.
Men pas nu på en mere alvorlig kærlighed ikke griber dig,
når det er alt for sent, og lejligheden er forpasset.
Den ærgrer sig forgæves der ærgrer sig for sent.
- Og den kan ikke dyrke kærlighed der ikke mere har sin førlighed.
Nu, mens du endnu er ung og rask, og din ånd er frisk,
skal du byde den tilvante kærlighed farvel.
Sæt den uvante i stedet og lad den give dig livskraften tilbage
i krop og sind, med videnskab og ånd.
Hermed, fra min trofaste kærlighed til dig: »Lev vel!«
- hvilket du bedst gør uden kærlighedens ild og brand.

EPILOG

Hvis du nu ikke ønsker denne ægte kærlighed, så følg den ufornuftige:
Af ufornuftens kærlighed vil kærligheden opstå til den ægte!